

KISBÍRÓ

X. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

A KARTALI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

2000. MÁRCIUS

Önkormányzati hírek

Negyedmilliárd forint
bevétel, egymilliárdos
csatornaberuházás

A 2000. évben Kartal Nagyközség Képviselő-testülete február 10-én tartotta első ülését. A legfontosabb napirendje az idei költségvetés megállapítása volt.

Az Önkormányzat 2000. évi bevételei az alábbiak:

Megnevezés	Összeg	arány
Állami támogatás	95.432.000	36 %
Központosított támogatás	17.099.000	6 %
Személyi jövedelemadó átengedett része	102.664.000	38 %
Gépjárműadó	4.350.000	2 %
Helyi adók	16.310.000	6 %
Átvett pénzeszköz	7.531.000	3 %
Saját bevétel	25.401.000	9 %
Összesen:	268.787.000	100%

A 2000. évi kiadások az alábbiak:

Megnevezés	Összeg	arány
Személyi kiadások	112.234.000	41%
Járadékok	47.763.000	18%
Dologi kiadások	63.241.000	24%
Tartalék	3.306.000	1%
Egyéb kiadás	40.743.000	15%
Felhalmozási kiadás	1.500.000	1 %
Összesen:	268.787.000	100%

A működési kiadáson belül a képviselő-testület 93.000.000,- Ft-ot különített el a szennyvízcsatorna lakossági érdekeltségi hozzá-

(folytatás a 2. oldalon)

A valóra vált álom

Kartali gyermekek
az RTL Klub műsorában

A Kartali Általános Iskola 4. a osztálya Rehorovszky Gáborné vezetésével bejutott az RTL Klub által szervezett, Jónás Rita vezette Kölyökklub című gyermekműsorba. Nagy örömet okoztak szerelném most megosztani és elmesélni önöknek.

Előzmények: Az RTL klub csatornáján elindult a gyerekek számára szombat és vasárnap délelőtt egy vidám, szórakoztató vetélkedő műsor, amiben rendre két csapat méri össze tudását és erejét. Ez a műsor nagyon megtetszett gyermekeinknek is. Többször beszélgettek egymás közt, elmesélték Erzsébet néni, milyen feladatok voltak, melyik csapat volt az ügyesebb és melyik nyert: a pirosak vagy a sárgák. Kérték osztályfőnöküket, jelentkezzenek ők is.

(folytatás a 3. oldalon)

Rendőrségi akció Kartalon

Negyvenegy előállított
közül nyolc kiskorú volt

A múlt év december 4-én éjjel nagyszabású rendőrségi akciót hajtottak végre a kartali diszkóban az aszodi Rendőrőrs munkatársai - kiegészülve a Pest megyei Rendőrkapitányság Kábítószerellenes Csoportjával, a Vám- és Pénzügyőrség tagjaival, valamint az aszodi és a kartali polgárőrökkel.

Az összesen 105 főből álló rendvédelmi csapat a mintegy 800-900 fős közönség minden tagját igazoltatta, az ellenőrzésben résztvevő orvosok pedig a drogfogyasztókat igyekeztek kiszűrni.

Az akció 0.30 órakor indult; az ellenőrzés során az orvosok javaslatára 41 fiatalot állítottak elő az aszodi rendőrségre. Ebből a létszámból 35 főnél végeztek el vizeletvizsgálatot.

Ha a laboratóriumban a vizeletben kábítószerre utaló nyomokra bukkannak, akkor az érintett személyek ellen kábítószerrel való visszaélés miatt eljárás indulhat. Az előállított csoportból nyolcan voltak 13 évesek, négyen pedig 15 évesek. Megdöbbentő és

(folytatás a 2. oldalon)

Rendőrségi akció Kartalon

Negyvenegy előállított közül nyolc kiskorú volt

(folytatás az 1. oldalról)

elgondolkodtató, hogy 13 éves gyerekek hajnali 2 órakor önállóan szórakoznak egy diszkóban, s közülük nyolcat kábítószerfogyasztás gyanújával elő kellett állítani. Felfoghatatlan, hogy a szülők hogyan tudnak otthon nyugodtan pihenni, amikor kiskorú gyermekük a hajnali órákban még nincs otthon.

A kábítószer terjedése óriási veszélyeket hord magában. A terjesztők mindent megtesznek annak érdekében, hogy minél több "anyagot" el tudjanak adni. Ehhez szükségük van új piacok, új vevőkör megszerzésére. Gátálatlanul keresik meg a kiskorú és fiatalok gyerekeket, hiszen őket a legkönnyebb fogyasztóvá, később pedig függővé tenni. A kábítószer-fogyasztás elleni harcot csakis társadalmi összefogással, komoly megelőző és felvilágosító munkával lehet végezni. Nagyon nagy a felelőssége a szülőknek, a pedagógusoknak és az egyháznak is abban, hogy a most felnövekvő nemzedék jól érezze magát a bőrén, családjában, és megtalálja magának azt a tartalmas időtöltést, amelyben veszélyek nélkül szórakozhat.

A mai fiatalok körében nagy az igény arra, hogy olykor elmenjenek egy-egy diszkóba és itt vezessék le az egész héten felhalmozódott feszültségeket. Ez természetes dolog és szükség is van

rá, de nagyon fontos, hogy csak olyan helyre engedjük el a gyermekeinket, ahol biztosan nem sérülhet sem a testi, sem a lelki egészségük.

Bognár Zoltán

*

A polgárőrség járőrei a múlt év decemberében találtak egy női kerékpárt, melynek tulajdonosáról semmit nem tudunk. A járműről érdeklődni lehet Bognár Zoltánnál személyesen, vagy a 06-30-9824-110-es telefonszámon.

*

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik tevékenységüket az elmúlt évben bármilyen módon támogatták, különböző anyagokkal vagy kétkézi munkával segítettek a Polgárőr iroda felújításában, ingyen biztosítottak részünkre nyomtatványokat.

Támogatóink voltak: Urbán Mihály, Lados József, Kovács István, Balogh Pál, Tóth István, Sőregi Zoltán, Baranyi László, Bognár Balázs, Gergely László, Braun Papírbolt.

Kartali Polgárőrség

*

Önkormányzati hírek

Negyedmilliárd forint
bevétele, egymilliárdos
csatornaberuházás

(folytatás az 1. oldalról)

járlást lakástakarék-pénztári előtakarékoság keretében megfizető ingatlan tulajdonosok támogatására.

A szennyvízcsatorna beruházás döntő részben a 2000. évben valósul meg. A működési kiadáson felül 1.093.000.000 Ft-ot tervezett a beruházás kifizetéséhez. A beruházási számlák kiegyenlítése kartali és verseyi társulati hitelből, lakossági hozzájárulásból, állami céltámogatásból és önkormányzati önrészekből tevődik össze.

A költségvetés megállapítása mellett a képviselő-testület az ingatlanai bérleti díját 10 %-kal emelte.

Az intézmények étkezési térítési díjait a testület az alábbiak szerint állapította meg:

- Óvodás gyermekek háromszori étkezése: 120 Ft/nap
- Iskolás gyermekek
 - háromszori étkezése: 150 Ft/nap
 - kétszeri étkezése: 124 Ft/nap
- ebéd: 100 Ft/nap

Módosította a képviselő-testület a Polgármesteri Hivatal ügyfél-fogadási rendjét március 1-től.

Az ügyfélfogadás új rendje:

Hétfő:	8 - 16 óráig
Szerda:	8 - 17 óráig
Péntek:	8 - 12 óráig

A pénztár nyitvatartási ideje is megváltozott az alábbiak szerint:

Hétfő, kedd, csütörtök, péntek:	8 - 12 óráig
Szerda:	8 - 16.30 óráig

Tisztelt Adózó!

Az adótvény szerint Ön 2000-ben is a befizetett adójának 2x1 %-áról rendelkezhet. Az egyik 1 %-ot külön törvényben meghatározott alapítvány, társadalmi szervezet vagy külön nevesített intézmény, elkülönített alapítvány javára juttathatja.

A **KARTALI POLGÁRŐRSÉG** kiemelten közhasznú egyesületként lett bejegyezve a Pest Megyei Bíróságon. Munkáját a kartali lakosokért, Kartal nyugalmáért végzi.

Kérjük, hogy befizetett adójának 1%-át ajánlja fel a **KARTALI POLGÁRŐR EGYESÜLET** részére, hiszen ez az összeg itt maradhat községünkben, így ön is hozzájárulhat községünk biztonságához.

A RENDELKEZŐ NYILATKOZATON AZ ALÁBBI ADÓSZÁMOT KELL FELTÜNTETNI:

A POLGÁRŐRSEG ADÓSZÁMA: 18680669-1-13

Köszönjük!

BIZTOSÍTÁSI tanácsadás

(ÁB-AEGON, Generali, Hungária, Glória, Swiss-Life)

- gépjármű felelősségbiztosítások
- lakásbiztosítások
- üzletbiztosítások
- privát nyugdíj stb.

Érdeklődni lehet: (06-28) 461-215

A valóra vált álom

Kartali gyermekek az RTL Klub műsorában

(folytatás az 1. oldalról)

A bejutás nagyon nehéz, már több osztály próbálkozott tőlünk is, de sikertelenül. Szerencsére a szeptemberben osztályukba érkezett budapesti kislányok apukája segítségével végre sikerült felvételt nyernünk.

Bizony nagyon megörültünk mi szülők is és a gyerekek is, ám egy kicsit meg is ijedtünk, mert már csak két hét volt a felvétel időpontjáig, ami a téli szünet előtti utolsó tanítási napra esett. Nekünk, szülőknek is sok feladatot jelentett ez. Autóbuszt kellett szereznünk, 29 db sárga pólót vennünk, rányomtatni a KARTAL feliratot, hogy lássa az egész ország, honnan is érkeztek gyermekeink.

Az iskolában a gyerekek Erzsébet néni vezetésével az RTL Klub által elküldött feladatokra készültek:

- táncversenyre gyakoroltak
- *A kék medve* című orosz népmesét tanulták
- lehetetlen tárgyakat készítettek - egy lyukas kanalat és egy "turbómotoros seprűt", amit kezdő boszorkányoknak és lusta háziasszonyoknak ajánlottak.
- több ügyességi versenyre készültek
- *Mészárosné Varjú Angyalka* néni pedig az RTL Klub számára csuhéból készített karácsonyi Betlehemet.

Végre elérkezett a várva-várt nap! Nagyon nagy izgalommal indultunk Budapestre, a Hajógyári-szigetre. A huszonkilenc gyermek egyike betegség miatt nem jöhetett velünk, de itthonról szurkolt társainak.

Nehezen, picit késve és eltévedve, de mégis megérkeztünk a szigetre. Az ellenfél budapesti csapat már várt ránk. Gyermekeink az idegen helyen tele voltak szorongással, de büszkén vették magukra pólóikat és sárga kendőiket. A névjegykártyák feltűzése után arcukra "kalózos jelképeket" festettek. A felvétel helyszínére csak a gyerekek és az osztályfőnökük mehetett be.

Mivel a mieink ilyen helyen még nem jártak, bátortalanabbak voltak a pestiekénél, ám így is több játékban ők nyertek. Végül kevés különbséggel a második helyet érték el, amitől kicsit elkeseredtek, de az ajándékok felvidították őket. Minden gyerek kapott egy STAR WARS-os matricás gyűjtőalbumot, mágneses kirakójátékot, Papyrus figurát és Tudorka újságot. A Kölyökklub vezetőjétől, Jónás Ritától személyre szóló dedikált fényképet kaptak. Vele ezután egy közös kép is készült, majd vidáman, felszabadultan, énekelve indultunk hazafelé.

A felvétel sugárzásának ideje már rég elmúlt (2000. január 8-án), de a fényképeink, emlékeink mindig visszahozzák az ott töltött pillanatok, örömek, könnyecsek emlékeit.

Urbánné Tóth Krisztina

Műhelysarok

Az általános iskolai fejlesztő pedagógiáról

Magyarországon több ezer óvodás és általános iskolás korú gyermek van. Szüleik nagyon büszkék azokra, akik jó vagy kiváló teljesítményt nyújtanak. De mi a helyzet azokkal, akiknél már óvodában probléma mutatkozik illetve akiknél az alsó vagy a felső tagozaton tanulási zavarok jelentkeznek? Velük is kell foglalkozni - akkor is, ha túl mozgékonyak, figyelmetlenek, írás-olvasászavaraik vannak.

A pedagógus feladata (de a szülőé is!), hogy megteremtse a gyermek számára a tanulás megfelelő feltételeit, biztosítsa mentális (értelmi) fejlődését. A sikeres tanulás másik feltétele a gyermek érettsége.

Iskolás korú gyermekeink jelentős százaléka küzd valamilyen tanulási problémával, teljesítmény- és magatartászavarral, annak ellenére, hogy nem fogyatékos, ép érzékszervekkel rendelkezik, és intelligenciája a normál zónába esik. Az iskoláskorúak 10-15 %-a mutat valamilyen tanulási nehézséget, és a jelenség növekvő tendenciájú! Mivel ezek a gyerekek nem képesek eleget tenni a tantervi követelményeknek, egyre jobban lemaradnak, viselkedésük egyre elviselhetetlenebb lesz, ők lesznek az iskola, az osztály "bohócái". Előfordul ennek az ellentéte, mikor a gyermek teljesen visszahúzóódik, súlyos szorongásos tünetek lépnek fel.

A különböző oki hátterek ellenére kísérő szimptómák jól körvonalazhatók. Alapvető probléma a különböző percepció (érzékszervi) és motoros rendszerek hiányos integrációja (egysége). Ez megmutatkozhat az egyes funkciók eltérő szintű teljesítményében, a teljesítménybeli egyenlőtlenségekben. Nehézkes a különböző módosított ingerek átfordítása. Fontos jelzője lehet minden nyelvi rendellenesség. Viselkedési szinten megnyilvánuló zavarok (hiperakti-

vitás, merev magatartás és gondolatok, szavak értelem nélküli ismételtetése, lelki károsodás, személyiségzavar).

A tanulási nehézségek megelőzhetők, korai felismerésük után megfelelő fejlesztő eljárásokkal minimálisra csökkenthetők, vagy teljesen megszüntethetők. Tehát nem visszafordíthatatlan hátrányról van szó, inkább a szellemi érettség hiányáról, melynél speciális és személyre szabott támogatás szükséges az ismeretek elsajátításához. Iskolánkban 1998 óta folyik fejlesztő program az alsó tagozatban Zatureczki Mihályné vezetésével. Sajnos azonban az 5. és 6. osztályos tanulónál is megfigyelhetők jellegzetes tanulási nehézségek, ezért 1999 óta itt is bevezettük a kiscsoportos foglalkozást, fejlesztést az én irányításommal. Ez a fejlesztési koncepció bizonyos arány- és hangsúlyeltolódásokat kíván a korrekciós nevelésben. A teljesítményközpontúság helyett a környezet pontos észlelésére, a minél gazdagabb motoros meg tapasztalásra teremtnünk lehetőséget.

A komplex ráhatás fő területei:

- ☉ mozgásfejlesztés (nagymozgások fejlesztése: járás, futás, ugrás, egyensúlygyakorlatok, finommotorika fejlesztése: vágás, gyurmázás)
- ☉ testséma fejlesztés (testrészek ismerete, testfogalom kialakulása)
- ☉ percepciófejlesztés (vizuális fejlesztés, tárgyak-formák felismerése, tapintásos észlelés, hangzási analízis fejlesztése, kereszt-csatomák fejlesztése, szem-kéz koordináció fejlesztése stb.)

Az itt ismertetett problémákkal foglalkoznak az óvónők, fejlesztő pedagógusok, de természetesen a szülői háznak is támogatnia, segítenie kell gyermeke ezen irányú fejlesztését. Ha bárki érezte azt, hogy probléma van gyermekével, akkor bátran forduljon hozzánk, vagy a Nevelési Tanácsadóhoz, hogy segíteni tudjunk. Ezekről a problémákról mindenképpen beszélni kell és minél hamarabb meg kell szüntetni őket.

Fritschekné Nagy Edit
gyógy- és fejlesztőpedagógus

Földhasználati nyilvántartás

Módosították a termőföldről szóló törvényt

A termőföldről szóló 1994. évi LV. Tv. 2000. január 1-től hatályos módosítása előírja, hogy a földhivatal az illetékességi területéhez tartozó termőföldekről, valamint a mező- vagy erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földek használatáról önálló földhasználati nyilvántartást vezessen, melynek alapja a közhiteles ingatlan-nyilvántartás. A földhasználati nyilvántartás részletes szabályait a Kormány 184/1999. (XII.13.) rendelete tartalmazza, mely a Magyar Közlöny 1999. december 13-án megjelent 112. számában került közzétételre. A termőföldről szóló törvény módosítását az tette szükségessé, hogy a földhasználati viszonyok hazánkban jelenleg nem áttekinthetők, ugyanis nincs olyan hiteles nyilvántartás, ami a termőföldek használati viszonyait rögzíti.

A törvény kötelezővé teszi az 1 hektár feletti termőföldek használatára irányuló szerződéseknek a területileg illetékes körzeti földhivatalhoz történő kötelező benyújtását, azok nyilvántartásba vétele céljából. A bejelentési kötelezettség mind a 2000. január 1-jét követően, mind pedig az azt megelőzően megkötött szerződésekre nézve kötelező:

- A 2000. január 1. előtt megkötött szerződéseket 2000. március 31-ig kell bejelenteni - a 2000. január 1. után megkötött szerződéseket megkötésüktől számított 30 napon belül.

A szerződés benyújtása, illetve az adatok bejelentése elmulasztásának szankciójaként a földhivatal határozatilag bírsággal sújtja és egyben kötelezi a bejelentés pótlására a földhasználót. A bejelentés pótlására előírt határidő elmulasztása esetén a bírságot ismételtelen ki kell szabni. A határidőre meg nem fizetett bírság adók módjára behajtandó köztartozás.

Fő szabályként be kell jelenteni a saját tulajdonú, vagy olyan termőföld használatát is, mely a vele közös háztartásban élő személy, illetve közeli hozzátartozója tulajdonában (családi földhasználat) vagy más jogcímen a rendelkezése alatt áll, valamint a szerződéssel, illetve szóbeli megállapodással kötött földhasználatot (haszonélvezet, haszonbérlet, részesművelés, felelőbérlet, szívesességi használat).

A földhivatali nyilvántartásba vételi eljárás a földhasználó bejelentésével, illetve a szerződés benyújtásával indul, mely a földhivatal által rendelkezésre bocsátott (a rendelet 2. sz. mellékletét képező) bejelentési adatlap kitöltésével, személyesen vagy postai úton teljesíthető.

A nyilvántartásba vétel során minden földhasználó számára az adott földhivatal illetékességi területén külön földhasználati lapot kell nyitni, melyen a körzetre vonatkozóan valamennyi termőföldet, illetőleg mező és erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földterület adatait településenként, a helyrajzi számok emelkedő sorrendjében fel kell tüntetni.

Speciális szabályok szerint történik a bejelentés akkor, ha a szerződés több földhivatal illetékességi területén fekvő több ingatlanra vonatkozik. Ebben az esetben a szerződést nem kell valamennyi földhivatalhoz külön-külön bejelenteni, hanem elegendő megfelelő példányszámban az egyik helyre benyújtani, és azt a földhivatal az eljárása során továbbítja a bejelentésben megjelölt többi hivatalhoz. Az írásba foglalt szerződést egy eredeti és egy másolati példányban kell benyújtani, tehát a fenti speciális esetben is az eredeti példányból (vagy annak hiteles másolatából) elegendő egy példány csatolása.

Amennyiben a földhasználat nem teljes földrészletre, vagy alrészletre vonatkozik, a bejelentéshez a földhasználó által az ingatlan-nyilvántartási térkép 1:1000 méretarányra felnagyított másolatán elkészített és aláírt vázlatán kell közelítő pontossággal, de egyértelműen megjelölni a használt terület rész elhelyez-

kedését.

A nyilvántartásba vételt a földhivatal a szerződés záradékolt eredeti példányának megküldésével közli a földhasználójával. Amennyiben a földhasználat írásba nem foglalt szerződésen alapul, úgy a földhivatal a bejelentési adatlap záradékolt másolatának megküldésével, az ingatlan használatba adójával is közli a nyilvántartásba vétel tényét, ami a tulajdonos jogainak védelmét szolgálja, aki így értesülhet az esetlegesen akarata ellenére történt használati bejelentésről.

A földhivatal által vezetett földhasználati lap tartalmának követnie kell a termőföld és a használó adatainak megváltozását, valamint a használatok esetleges megszűnését is, mely fő szabályként bejelentés alapján kerül regisztrálásra, de ha a szerződés megszűnése a nyilvántartásból kétségtelenül megállapítható, hivatalból is eszközölhető.

A földhasználati nyilvántartásból és az annak alapjául szolgáló okiratokról a rendeletben részletezettek szerint a földhivatal kérelemre, vagy megkeresésre adatokat szolgáltat (pl. agrártámogatások igénybeviteléhez stb.).

Felhívás

Kötelező eboltás

Értesítjük a tisztelt eb-tulajdonosokat, hogy a kutyák folyó évi, vesztességi elleni oltására az alábbi időpontokban kerül sor:

- 2000. április 1-jén (szombaton) - főoltás
- 2000. április 12-én (szerdán) - pótlás

Kívánságra a védőoltásokat házról is elvégezzük. Ezirányú igényeiket kérem, időben jelezzék! Bejelenthető az összeírást végző Kovácsné Angélnak személyesen, vagy a 06-28-439-345 telefonszámon, illetve az oltások alkalmával személyesen, vagy a 06-20-9566-529 telefonszámon.

Az oltások díja 600 Ft. Kiszállítás esetén a Polgármesteri Hivatalnál házaként 200 Ft-os kiszállási díjat számolunk fel.

Az oltási könyveket szíveskedjenek előkészíteni, elhozni!

Együttal felhívom a figyelmüket, hogy aki a többszöri felhívások ellenére sem oltatja be kutyáját - s így a 2000. évre érvényes oltási bizonyítvánnyal nem rendelkezik -, az ellen szabálysértési eljárást kezdeményezünk, mely százezer forint pénzbírsággal és az oltatlan ebek elaltatásával jár.

Általános szabály legyen: ahány eb, annyi érvényes oltási igazolvány! Akinek anyagi lehetőségeit meghaladja az évi 600 Ft-os védőoltás, az inkább ne tartson oltatlan ebet, mert ezzel embertársait is veszélyezteti.

KARTALI

KISBÍRÓ

MEGJELENIK HAVONTA 500 PÉLDÁNYBAN

FELELŐS KIADÓ: KLÜBER LÁSZLÓ

FELELŐS SZERKESZTŐ: VALTER MENYHÉRTNÉ

A SZERKESZTŐSÉG CÍME: MŰVELŐDÉSI HÁZ

2173 KARTAL, FELSZABADULÁS ÚT 107. TEL: (28) 437-301

BEJELENTÉS SZÁMA: 2/1990. 06. 02.

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS: HÍDI SZILVESZTER/RH+VIDEO BT.

[GÖDÖLLŐ, FENYVESI FŐÚT 2. TEL/FAX: (28) 421-825]

KÉSZÜLT AZ ArtWind KFT. NYOMDÁJÁBAN, GÖDÖLLŐN

Az ifjúság és az alkohol

Méreg, mégis fogyasztják

Az egészségvédelmet célzó nevelőmunkának egyik nyomasztó gondja ifjúságunk alkoholfogyasztásának egyre növekvő aránya. Az alkohol biológiai hatásáról kimutatták, hogy az élő szervezet számára sejtölő méreg. Az alkoholt az ember mégis fogyasztja.

A szervezetbe került alkohol a gyomorból felszívódva a véráramba jut, és ennek útján a szervezet minden sejtjébe bekerül. Az alkohol elfogyasztása után a legnagyobb mennyiséget a májban és a központi idegrendszer sejtjeiben lehet kimutatni.

Társadalmi gondunk, hogy egyre több fiatal kezd el szeszesitalt fogyasztani.

Az alkoholfogyasztás fokozatai:

1. kísérletező szakasz: kíváncsi, ezért barátai hatására megissza az első pohár italt; megismeri, hogyan változik a hangulata; törekszik arra, hogy barátai elfogadják.

2. A legtöbb felnőtt átlagos ivó, de sokukból nagyivó, egy részükből pedig alkoholista lesz. A kamasz nem tudja szabályozni, de a fogyasztásban még meg tud állni! Ezért fontos a megelőző munka. A pozitív befolyásolási lehetőségek még erősebbek, választhatja azt is, hogy nem iszik.

3. A kamaszok kis része tovább megy a szenvedélyszerű iváshoz. Itt már nagy a veszély: azért iszik, hogy ne érezze magát rosszul. Először összejöveteleken, majd már egyedül iszik, hogy eltüntesse rossz érzését, de van, amikor már más drogot is használ.

Felmerül a kérdés: hol és miből vegye meg?

Kezdi elveszteni az önkontrollt - növekszik az alkoholigény -; nem tudja ellenőrizni, hol, mit, mennyit, testileg és lelkileg függővé válik.

4. Érdeklődését elveszti más dolgok iránt.

- elveszti a "normális" barátait, már önmagát is a függőségben lévőkhöz sorolja!

Miért fontos, hogy a fiatal ne fogyasszon alkoholt?

Mivel az alkohol az idegrendszert támadja meg, ez a figyelem gyengülésében nyilvánul meg először. Később a tanulmányi eredmény egyre romlik, a fiatal egyre kevésbé lesz képes az ismeretanyag elraktározására. Az érdeklődés eltompul, a gyermek elszakad a környezetétől, sokszor "bűnözővé" válik. A fiatalok kerülhetnek olyan helyzetbe (pl. húsvéti locsolás), amikor megkínálják őket. Ilyenkor vissza kell utasítani. Ebben a helyzetben a felnőttek is felelősek a fiatalok italozásáért.

Mit tehetünk a megelőzés érdekében?

Fontos a személyes példamutatás! Adjunk felvilágosítást az alkoholfogyasztás mértékéről és annak következményeiről. A szülők nagyobb odafigyelése a fiatalra - pl. a barátok, galerik befolyásolják-e? Odafigyelés azokra a tényezőkre, mely a gyereket az alkoholfogyasztás veszélyének tehetik ki. Összefogás az iskola, család, közösségek, társadalom részéről, melyek a diákokat távol tartják az alkohol- és drogfogyasztástól.

Valter Menyhértné

Környezetünk ártalmai

Miénk a Föld, itt kell élnünk

Napjainkban a tévé, a rádió és az újságok egy újabb katasztrófáról hangosak: elpusztult a Szamos és a Tisza élővilága. A kár felbecsülhetetlen. Több év, évtized szükséges ahhoz, hogy felejtessenek a folyók, újból helyet nyújtsanak az állat- és növényvilágnak.

A történelem folyamán sokszor pusztította egymást a nép, értelmetlenül. Kultúrák tűntek el, az állatvilág kipusztult, a termőföldek sivataggá változtak. Az események az utóbbi 50 évben felgyorsultak. Óriási ismeretekre tett szert az emberiség, de megfedkezünk a legfontosabbról: Ez a Föld a miénk! Itt kell élnünk! A gyermekeinknek úgy kell átadnunk, hogy jól érezzék magukat ott, ahol születtek.

A napsugarak nem a régiek, megsérült az ózonréteg. A termőföld kiégett, a szervezetrágyát nem nagyon ismeri, helyette műtrágyával telítettük. Egyre erősebb gyomirtók, permetezőszerek mérgezik táplálékainkat. Elfogyasztjuk, mert nem feltételezzük az emberi kapzsiságokat. A megtermelt, de fölösleges növényi szárazakat elégetjük. Nem gondolunk arra, amit a föld adott, az a földé legyen újra. Az égetett területen elpusztul a föld parányi élővilága, a füst szennyezi környezetünket. Őseink a kert, az udvar sarkában gyűjtötték össze a haszontalannak látszó növényi szárazakat, leveleket. A lassú égés nem okozott kárt, de a következő évben lazította a talajt.

Az erdőket, a szél- és esőfogó erdősávokat kivágták, így a nagy gépek könnyebben mozogtak a több hektárt felölelő területen. Ki gondolt arra, hogy ezzel a madárvilágot száműzte e területről, amivel elősegítette a rovarok elszaporodását. Felbomlott a természet körforgása az élővilágban is.

Még nem beszéltünk a vizeinkről, melyeket szennyezzünk a maró tisztítószerrel, vegyi anyagokkal, veszélyes hulladékkal. Bizhatunk-e abban, hogy pont a mi ivóvizünk tiszta? A talajvíz áramlását az emberi gondolkodás nem befolyásolja, csak a természet törvénye. A víz arra folyik, ahol a talaj vízártéka engedi. Az Egészségügyi Világszervezet adatai szerint Földünk lakosságának 80%-a vegyileg szennyezett vizek és levegő miatt betegedik meg.

A folyókból kikerült vas-klorid, higany, nikkel és egyéb nehézfémek a vegetatív idegrendszert károsítják. Egyes városokban a kipufogógázok, az ólom és a többi nehézfém kedvezőtlenül befolyásolják az emberek szervezetének működését, sejtkárosító hatásuk sem vitatott. A halálozások 25%-a vezethető vissza környezeti ártalmakra.

A természettől csak el kell lesni a titkot. Akár 100 évig is élhetünk lelki és testi harmóniában, ha jobban odafigyelünk szűkebb környezetünkre, egészségünkre.

Petróczi Zoltánné

KÖNYVTÁRI LAPOZÓ

Feladatok alsósoknak,
felsősöknek

Kedves Gyerekek!

Vége a félévi hajtásnak, most már biztosan lesz rá időtök, hogy játsszatok egy kicsit velünk. Feladványaink helyes megfejtéséért jutalomban részesülhettek. A kérdések külön készültek alsósok és felsősök számára.

Alsós tanulóknak:

I. Kik a szerzői az alábbi idézeteknek és mi a versek címe?

1. "Alszik a széken a kabát,
szunnyadozik a szakadás."	4. "Libben a tarka nagykendő,
Húzza-rázza hús szellő."
2. "Este jó, este jó, este mégis jó.
Apa mosdik, anya főz,
együtt lenni jó."	5. "Piros dróton ült a fecske
piros dróton lila folt..."
3. "Csizmát húz az iciri
piciri kis macska,
hová lett az iciri
piciri barmocská?"	

II. Melyik irodalmi műfaj jellemzőjét találod az egyes leírásokban?

1. Általában kitalált eseményeket dolgoz fel. Szereplői varázserővel, különleges képességekkel rendelkeznek. Nálunk *Benedek Elek* nevéhez fűződik sok ilyen alkotás.

2. Sorai általában a végén összecsendülnek. A szépirodalmi szöveg költői formában fogalmazódik meg. Ritmusa, lüktetése többnyire tükrözi a mondanivalót.

3. Konkrét személynek szóló, többnyire személyes üzeneteket tartalmazó írás. A megszólítás már tükrözi a két érintett ember viszonyát. Végére dátum, aláírás is szükséges.

III. Ki írta az alábbi műveket?

Az ember feje nem flüge A hatrongyosi kakasok
Titulász bankója

Felső tagozatosoknak:

I. Melyik irodalmi műfaj jellemzőjét találod az egyes leírásokban?

1. Legtöbbször tragikus, szomorú eseményt dolgoz fel. Verses formában íródik, melynek szakaszait általában ismétlődő verssor, refrén zárja le. *Arany János* művei között találunk sokat e műfajból.

2. Valamely tárgyról, tájról, személyről készített aprólékos ismertetés. Benne a tulajdonságok, jellemzők részletes kifejtésére nyílik lehetőség. *Petőfi Sándor* költészetében is találunk rá szép példákat.

3. Valamely esemény, történet hosszabb "lélegzetvételű" leírása. A több száz oldalon a szereplők furcsa fordulatokba bonyolódhatnak, melyek a cselekmény végére valamilyen módon megoldódnak. Kötelező olvasmányaid többsége is ebbe a műfajba tartozik.

II. Válaszd ki a három név közül a megfelelőt!

1. Magyar nagyfejedelem, akit 1000 telén királlyá koronáztak, s megalapította a magyar államot.

1. Fekete István 2. I. István 3. Jókai Mór

2. Nagy reformkori politikus, aki 1802 és 1894 között élt. Az Országos Honvédelmi Bizottmány elnökeként a nemzeti ellenállás szervezője. A da1 szerint ő üzent, hogy elfogyott a regimentje.

1. Klapka György 2. Könyves Kálmán 3. Kossuth Lajos
3. A magyarok őshazáját kereste Ázsiában. Remeteéletet élt egy tibeti kolostorban. Sírja a Himalája hegység lábánál, Darjeeling-ben található.

1. Kinizsi Pál 2. Körösi Csoma Sándor 3. János vitéz
4. Magyar király volt, aki 1458-tól 1490-ig uralkodott. Híres volt gazdag könyvtáráról, művészetpártolásáról és a legenda szerint "igazságosságáról".

1. I. Géza 2. Hunyadi Mátyás 3. Töbhtöm
5. A magyar festészet kiemelkedő alakja (1845-1920). A napfény festése különösen érdekelte. Talán leghíresebb képe a Majális.

1. Könyves Kálmán 2. Szinyei Merse Pál 3. Adam Clark
6. Kiemelkedő politikus volt (1791-1850). Egyévi jövedelmét ajánlotta fel a Magyar Tudományos Akadémia létrehozására. Nevéhez fűződik a dunai gőzhajózás, az Al-Duna szabályozása, a Lánchíd felépítése.

1. Dobó István 2. Széchenyi István 3. Széchenyi Ferenc
7. Nagy műveltségű, sokoldalú természettudós volt. Kutatómunkájában szerepet kapott a hazai madárvilág, az ősember kutatás és Magyarország pókfajtainak feltérképezése is.

1. Herman Ottó 2. Vásárhelyi Pál 3. Puskás Tivadar

A megfejtéseket a Nagyközségi Könyvtárba várjuk március 25-ig. Eredményhirdetés március 31-én 14 órakor lesz ugyanott.

Gábor Jenőné könyvtárvezető

Könyvajánló

Február nem csak a farsang, a báli mulatságok hónapja, hanem mezőgazdasági könyvhónap is. Nem véletlenül van ez így. Ilyenkor, tél vége felé már sűrűbben tekintgetünk a kertek felé, el-gondolkodunk azon, hogyan és mit vessünk az idén a földünkbe.

A tervezgetéshez, kivitelezéshez sok segítséget nyújthatnak a különböző szakkönyvek. A *Kertészek könyve* és a *Kertművelés* átfogó művek, a kerti munkák összességére vonatkozóan adnak tanácsokat. Aki gyümölcsfákkal szeretne inkább foglalkozni, annak ajánlom a *Gyümölcsöskert* és a *Gyümölcsfajtáink* c. köteteket, de több gyümölcsről (alma, szilva stb.) van különálló munka is.

A veteményeskert műveléséhez ad hasznos ötleteket a *Kiskerti tanácsadó*. Népszerű az *Amit nagyapáink még tudtak* című háromkötetes mű, amelyben nagyszüleink értékes kertész tudományával ismerkedhetünk meg, majd "újonnan" szerzett tudásunkat kamatoztathatjuk háztájinkban.

Házunk környékét szebbé tehetjük virágoskertek, pihenőkertek kialakításával: *Fenyők és örökzöldek a kertben*, *Kerítést élő-szőnyegből*, *Évelő dísznövények*. Vegyszerektől mentes kertészkedéshez a *Biokert* és az *Öngyógyító kiskert* lapjain találhatunk tanácsokat. Házilag termesztetünk fűszereket és gyógynövényeket, ha áttanulmányozzuk *Máthé Ákos Fűszerek és gyógyító növények a kertből* című művét.

Végezetül ne feledkezzünk meg szobanövényeinkről sem, mert ahhoz, hogy jövőre is gyönyörködhessünk bennük, nem árt fel-lapozni pl. a *Szobanövények* kézikönyvét.

E néhány cím megemlékezésével próbáltam bemutatni könyvtárunk mezőgazdasági-kertészeti állományát, de a helyhiány miatt nem sorolhatom fel a teljes választékot. Aki kedvet kapott a kertész-kedéshez, látogasson el hozzánk!

Gábor Jenőné

A MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉLETÉBŐL

Február 17-én a Vécsey Károly Kamarateátrum nagy sikerrel mutatta be *Móricz Zsigmond: Rokonok* című két felvonásos művét. Ide tartozó hír, hogy a Kamarateátrum felvételt hirdet társulatába. Várják azokat a kartali fiatalokat, akik szeretnék megismerkedni a színjátszás műhelytitkaival, és alkalmasnak érzik magukat az amatőr színészi pályára. Bővebb információval *Barabás Tamás* önkormányzati képviselő, a társulat vezetője szolgál.

Március 4-én farsangi bált rendez az Asszonykórus. Mindenkit szeretettel várunk. A belépődíj 1500 Ft, mely tartalmazza a vacsorát és éjszféi étkezést.

Március 14-én 11 órakor tartjuk ünnepségünket a Petőfi téren az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékére. Köszöntőt mond *Khüber László* polgármester. A műsorban közreműködnek az általános iskola diákjai és az Asszonykórus.

Március 15-én kirándulunk 70 fővel Miskolc-tapolcára. Indulás 7.30 órakor a Művelődési Ház elől autóbusszal. Visszaérkezés 19-20 óra között. Kérjük, hogy az érintettek pontosak legyenek.

Április 8-án 19 órakor a "Charlie néne" című zenés, táncos vígjátékot adják elő a Turai Komédiások. Belépődíj: felnőtteknek 400 Ft, gyerekeknek 200 Ft. Mindenkit szeretettel várunk!

Megalakult a Művelődési Ház Nyugdíjasok Klubja. Minden szerdán 17 órától várjuk nyugdíjasainkat.

Labdarúgás

Felkészülés a további mérkőzésekre

Január közepe óta - a körzeti csoportban első - labdarúgócsapatunk a verseyi tornacsarnokban készült a tavaszi idényre. Február 1-től heti két edzéssel, a teljes felnőtt csapat részvételével folytatódik a felkészülés keddenként 19 órától az aszódai sportcsarnokban. Csütörtökön 18 órától szabadtéri edzés a kivilágított salakos pályán. A fiúk felkészítését továbbra is *Károly József* irányítja, *Sima Tibor* más csapathoz ment játszani.

Érkezett négy új játékos - *Szabados György, Őszi Csaba, Nikl Gábor és André Zoltán*. Reméljük velük tovább erősödik csapatunk. Már két edzőmérkőzésen játszottak, s mindkettőn sikerült győzni: Apc ellen idehaza 8:2-re, Hatvanban 2:0-ra.

Az új játékosok igazolásához, valamint a csapat fenntartásához igen jelentős pénz szükséges. Ahhoz, hogy csapatunk feljebb lépjen, kérjük a kartali labdarúgást kedvelő vállalkozók és szurkolóink anyagi támogatását. A sportkör vezetősége nevében megköszönöm valamennyi eddigi támogató segítségét, amely révén az őszi szezonban játékosaink eredményes szereplését anyagilag is méltóan meg tudtuk köszönni.

Kérek minden sportszeretőt, járjon el mérkőzéseinkre, bíztassuk csapatainkat.

HAJRÁ, KARTAL!

Blaubacher János

Kedves kartali és más településen lakó sportbarát!

Akinek a birtokában van kartali sporttal kapcsolatban bármely írásos vagy fényképes dokumentum, kérem, ajánlja fel a köz javára. Szeretnék összegyűjteni egy "Kartali sporttörténet" című írást, mely könyv alakjában jelenne meg. Az írásos és fényképes adatokat az alábbi címre szíveskedjenek eljuttatni: Totózó, Sinkó István 2173. Kartal, Rákóczi u. 14. 06-28-437-427. Előre is köszönöm a segítséget!

Közlemény

Mezőgazdasági összeírás lesz áprilisban

Az Országgyűlés 1999. májusában törvényt alkotott az általános mezőgazdasági összeíráról. Az 1999. évi XLVI. törvény rendelkezése értelmében Magyarországon 2000. áprilisában teljes körű általános mezőgazdasági összeírára kerül sor.

A számlálóbiztosok a felvétel során az egyéni gazdálkodók körében adatokat gyűjtenek a földhasználatra, az állattállomány nagyságára, a gép- és állóeszköz állomány összetételére, valamint a foglalkoztatási viszonyokra vonatkozóan.

Az összeírás végrehajtásában a Központi Statisztikai Hivatal Budapesti és Pest Megyei Igazgatósága által megbízott összeírók vesznek részt, akiket a hivatal megbízólevéllel és névre szóló igazolvánnyal láttak el. A számlálóbiztosok felkeresik a lakosságot, az itt begyűjtött adatokat a hivatal bizalmasan kezeli és csak összesítés után, az egyéni jelleg elvesztését követően hozza nyilvánosságra.

A sikeres lebonyolítás érdekében kérjük, hogy az adatszolgáltatással is segítsék az összeírók munkáját feladatuk eredményes végrehajtásában.

Központi Statisztikai Hivatal
Budapesti és Pest Megyei Igazgatósága

AKCIÓS TATAROZÁSI ÉS KORSZERŰSÍTÉSI HITEL

Átutalási betéttel rendelkező ügyfeleinknek

FOLYÓSÍTHATÓ 2000. FEBRUÁR 1-TŐL
JÚLIUS 31-IG.

(felújításra, gázszelésre, fürdőszoba korszerűsítésre
csatorna, járda, szennyvíz elvezetés építésére stb.)

Maximum összeg: 1.000.000 Ft

Lejárat idő: 10 év, indokolt esetben max. 15 év

Kamata: változó 19 %

Kezelési költség: egyszeri 5 %

a Turai Takarékszövetkezet Igazgatósága

Nyitva: hétfő-péntek: 9-17-ig
szombat: 9-13-ig.

ELEKTRIKO ÜZLETLÁNC

Kartal, Petőfi u. 2. Tel.: 06 28 439 322
Aszód, Kossuth u. 4. Tel.: 06 28 400 142
Tura, Hatvani út 4. Tel.: 06 28 466 151

Kamat és kezes nélküli
hitel!

6-8 hónapra 10% előleg és
10% kezelési költség mellett!
Megvárható azonnali üdvintézés.

Februári akció! Figyelje a O és a * jeleket! Érdemes!

Automata mosógépek:

Daewoo DWF 5510 légbuborékos, hideg vízzel is mosó mosógép, 750 ford./perc centrifuga	80 990.-	76 800.-
Whirlpool AWG 650 felültöltős, 500 ford./perc centrifuga	81 900.-	76 900.-
Indesit WG 824 előltöltős, szabályozható centrifuga, max. 800 ford./perc	78 900.-	72 485.-
Siemens 20S203Y energiatakarékos, előltöltős	79 000.-	72 780.-
O Bosch WFB 20058Y előltöltős, 1000ford./perc centrifuga	99 000.-	94 250.-
O Fagor FE 536 előltöltős, súlyautomatikás, 500ford./perc centrifuga	65 900.-	62 980.-
O Fagor FE 836 előltöltős, súlyautomatikás, 800ford./perc centrifuga	75 800.-	71 800.-
Hajdú Zerrowat 612 felültöltős, 600 ford./perc centrifuga	79 900.-	76 800.-

Mikrosütők:

Galanx 17 literes, mechanikus forgótányéros	22 900.-	19 900.-
O Alfa Centauri 17 literes, kombi-grill, 2 év garancia	26 990.-	24 990.-
O Alfa Centauri 23 literes, kombi-grill, digitális, INOX belsővel, 2 év gar.; Különleges ár!	44 850.-	39 850.-
Daewoo KOR 6185 18 literes, mechanikus, forgótányéros	22 900.-	20 990.-

Hűtők:

O Daewoo ERF 310, no-frost (jegesedés-mentes), 3 fiókos fagyasztó, 210 l hűtő, 3 év garancia	105 990.-	99 990.-
O Calex SCV 270, 6 fiókos fagyasztószelekrény	80 800.-	76 800.-
O Helkama HJP930, 220/50 literes kombi fagyasztó-hűtőszelekrény, energiatakarékos, 3 év gar	80 800.-	75 300.-
Helkama 175 literes, 4 fiókos gyorsfagyasztó (fiókonkénti fagyasztás)	60 800.-	56 880.-
Helkama 170 literes hűtőszelekrény	43 900.-	39 990.-
Frigolux 300 literes fagy.láda, dupla falú, energiatakarékos (339kWh/év);	73 980.-	69 900.-

Kiváló Áruk Fóruma! REKLÁM ÁR!

A Frigolux fagyasztóhoz 1 db táncoló babát adunk ajándékba!

Televíziók, music-centerek, videók, rádiók:

Thomson 20MG15CL 51 cm-es TV, teletext, kikapcsolás időzítő; Rendkívüli ár!	55 900.-	49 900.-
Thomson 20CB20C 51 cm-es TV, 2 fejes video-val, 2 tunerrel Rendkívüli ár!	108 800.-	89 990.-
* Thomson 28DK24E 72 cm-es TV, Nicam A/2 stereo 2x40W, Virtuál Dolby, TXT;	169 900.-	144 900.-
* Thomson 28DG16ET 72 cm-es TV, teletext;	112 900.-	106 800.-
* Daewoo DMQ 21A5T 55 cm-es TV, szupersarkított képernyő, teletext	59 900.-	55 990.-
Daewoo DVR250K 2 gyémántfejes videofelvevő; Rendkívüli akció!	33 800.-	31 850.-
Aiwa NSX 222 music center, 3 CD, 2x35W, teljes távvezérlés	54 900.-	49 900.-
Sanyo DC-F320 music center, 3 CD, 2x120W, teljes távvezérlés	78 800.-	62 800.-
Orion videofelvevő-lejátszó, 2 fejes;	25 900.-	23 980.-
* Sanyo 55 cm-es TV, teletext; REKLÁM ÁR!	67 990.-	62 990.-

Pelgrim Millennium-tűzhelyek - 5 év garancia!!!

Pelgrim 420G gáztűzhely, 4 gázégő, piezo, gázgrill, luxus grillkészlet	67 800.-	64 800.-
Pelgrim 424G kombi-tűzhely, 4 gázégő, piezo, elektromos forró légkeveréses turbósütő	77 990.-	74 990.-

Kapálógép:

RK 44, 3,5 LE-s Tecumseh motor, 4 kaptag	64 800.-	64 800.-
RK 02/B 4,5 LE-s Briggs motor, 6 kaptag, kézikuplung	82 900.-	82 900.-

Különleges ajánlatok reklám áron! Alfa Centauri termékek!

Alfa Centauri 1689 230 V/6 V táskarádió, 3 vételi sáv (AM/FM/SW)	2 990.-	2 990.-
Alfa Centauri 8628 elemes, ébresztős táskarádió	2 490.-	2 490.-
Alfa Centauri 120 literes villanybojler, 2 év garancia!	23 890.-	23 890.-
Alfa Centauri HD1858 nemesfém talpú gőzölős vasaló	3 970.-	3 970.-
Alfa Centauri RY180 1800 W-os professzionális hajszárító	3 870.-	3 870.-
Alfa Centauri HM608 mikrokapsolós kézi mixer, dagasztó, rúdmixer	3 980.-	3 980.-
Alfa Centauri AT250 kenyérpírtó, hideg falú	2 980.-	2 980.-
Alfa Centauri AS890 elektromos szeletelőgép (kenyér, hús, zöldség stb.)	6 680.-	6 680.-
Alfa Centauri 3318 egy kazettás rádiómagnó	4 490.-	4 490.-
Alfa Centauri 3388 két kazettás, sztereo rádiómagnó	8 890.-	8 890.-

Alfa Centauri mikrosütők több típusban különleges áron, 2 év garanciával!

Figyelem! Aki ezt a hirdetést üzleteinkben bemutatja, az a
a O-rel jelölt készülékekhez 1 db ébresztős rádiót (2490.-Ft értékben),
a *-gal jelölt készülékekhez 1 db erősítős antennát (2990.-Ft értékben) kap ajándékba!

Árleszállítás! Több termékünk ára februárban 20-50 %kal csökkent!

Hozzánk érdemes betérni!